

Rahapeleillä rahoitettujen toimintojen rahoitusmalli (luonnos) - Kokonaisuudistus -

1. TAVOITTEET

Kokonaisuudistuksen tavoitteena on:

- 1. Katkaista Veikkaus Oy:n tulouttaman tuoton ja nykyisten tuotonjakoministeriöiden (OKM, STM, MMM) / avustuksensaajien saamien avustusten yhteys.*
- 2. Turvata rahapelien tuotolla aiemmin toimintaansa rahoittaneille avustuksensaajille sekä mahdollisille uusille avustuksensaajille ennustettava, vakaa ja heidän autonomiansa turvaava riittävä rahoitus.*
- 3. Varmistaa ja vahvistaa suomalaisen rahapelitoiminnan monopoliaseman perusteiden olemassaolo*
- 4. Varmistaa rahapelihaittojen ehkäisyyn ja vähentämiseen tehtävien panostusten riittävyys sekä korostaa näiden panostusten läpinäkyvyyttä ja todennettavuutta.*

2. REUNAEDOT

Kokonaisuudistusta ohjaavat mallille asetettujen tavoitteiden lisäksi EU-lainsäädännön rahapelitoiminnan kansalliselle monopolille asettamat reunaehdot. Näistä reunaehdoista on mallissa kiinnitetty erityistä huomiota ehtojen ytimessä oleviin kohtiin, joita ovat:

- 1. Rahapelitoimintaan ei saa kohdistua minkäänlaista tuottotavoiteasetantaa.*
- 2. Varainkeruun tulee tapahtua yleishyödyllisiin tarkoituksiin.*
- 3. Rahapelitoiminta tulee järjestää siten, että rahapelihaittojen ehkäisy ja vähentäminen ovat riittävässä suhteessa rahapelitoiminnan laajuuteen. Tämän käsittää:*
  - a. pyrkimyksen väärinkäytösten ja rikosten estämiseen*
  - b. pelaamisesta aiheutuvien taloudellisten, sosiaalisten ja terveydellisten haittojen ehkäisyyn ja vähentämisen.*

3. MALLIN YLEISKUVAUS

- 1. Tuoton käsittely (TAE tulopuoli)*
  - a. Veikkaus Oy:n tuotto tuloutetaan yleiskatteellisena valtion tulotilille, josta se siirtyy osaksi kehysrahoitusta.*

2. Valtionavustusten rahoitustason käsittely nykyistä rahapelitoimintaa vastaavien yleishyödyllisten yhteiskunnallisten käyttötarkoitusten osalta (**TAE menopuoli**)

- a. Kehysrahoituksessa valtion talousarvioon perustettavalle uudelle momentille kohdennetaan rahoitusta yleishyödyllisiin yhteiskunnallisiin käyttötarkoituksiin momentissa määritettyjen käyttötarkoitusten mukaisesti. Käyttötarkoitus kiinnitetään momentin päätös-/selvitysosassa.
- b. Valtionavustusten rahoitustaso kyseisen momentin käyttötarkoitusten osalta päätetään poliittisella päätöksellä TAE:n yhteydessä.
- c. Momentin rahoitustaso kytketään JTS:an rahoituksen jatkuvuuden ja ennakoitavuuden parantamiseksi.

3. Valtionavustustoiminnan toimeenpano

- a. Perustettuun uuteen momenttiin liittyvät jakosuhteet määritetään uudessa erillisessä jakolaissa, joka korvaa siltä osin nykyisessä arpajaislaissa olevat säädökset. Jakosuhteet vastaavat lähtökohtaisesti nykyisiä, mahdollisin perustelluin täsmennyksin.
- b. Nykyiset valtionavustusministeriöt toimeenpanevat valtionavustukset pääpiirteissään nykymallin mukaisesti, uuden jakolain määrittämin rahoitusperustein.
- c. Rahapelitoiminnan rahoitusmallin kokonaisuudistuksen rinnalla on käynnissä koko valtionavustustoimintaa kehittävä digitalisointihanke, joka tuo valtionavustusministeriöiden käyttöön yhtenäisempiä työkaluja ja nykyistä parempaa läpinäkyvyyttä niin avustusten hakemiseen kuin avustusten seuranta- ja valvontamahdollisuuksiin.

4. Rahapelihaittojen ehkäisy ja vähentäminen

- a. Rahapelihaittojen ehkäisyyn perustetaan oma talousarviomomentti, jonka tarkoituksena on rahapelihaittojen ehkäisyyn ja vähentämiseen tehtävien panostuksien riittävyden varmistaminen sekä näiden panostusten läpinäkyvyyden ja todennettavuuden korostaminen.
- b. Nykyisen arpajaislain 52 § mukaiset rahapelihaittojen ehkäisyyn ja valvontaan liittyvät viranomaisten (STM ja SM) ja Veikkaus Oy:n väliset suorat kuluerät ja -menettelyt jäävät voimaan.

4. MERKITTÄVIMMÄT MUUTOKSET NYKYISEEN TOIMINTAMALLIIN

1. Veikkaus Oy, tuotto ja arpajaislaki

- a. Veikkaus Oy:n tuoton sekä nykyisten tuotonjakoministeriöiden ja avustustensaajien saaman avustuksen suora yhteys katkaistaan.
- b. Veikkaus Oy:n tuotot tuloutetaan yleiskatteellisena valtion tulotilille.
- c. Arpajaislaki rajataan koskemaan Veikkaus Oy:n omaa toimintaa.

2. Avustusten rahoitustaso, avustustensaajat ja avustusten jakoperusteet

- a. Avustuksilla on jatkossa oma erillinen momentti talousarviossa.
- b. Avustusten rahoitustaso määritetään poliittisella päätöksellä TAE:ssä osana kehysmenettelyä.
- c. Rahoitustaso kytketään JTS:an, mahdollistaen paremman ennakoitavuuden ja jatkuvuuden.
- d. Avustusmäärien jakosuhteet määritetään uudessa erillisessä jakosuhdelaissa.

3. Rahapelihaittojen ehkäisy

- a. Rahapelihaittojen ehkäisyä korostetaan ja sen rahoitus tuodaan selkeämmin läpinäkyväksi ja todennettavaksi.
- b. Rahapelihaittojen ehkäisylle perustetaan oma momentti talousarviossa. Nykyisen arpajaislain 52 § jää nykymuodossaan voimaan.

5. MUITA HUOMIOITA